

Det Kongelige Kulturdepartement
v/Gunhild Strand Mølle
Postboks 8030 Dep.
0030 OSLO

Dato: 28.06.2013
Vår ref.: TOVSIM 13/1632-3
Arkivkode: C00 &32
Løpenum: 13/13105
Deres ref:

ADM. HØRINGSUTTALELSE FRA LHMR. KOMMUNE. HØRING AV NOU 2013:4 KULTURUTREDNING 2014

Kulturutredningen 2014

Lillehammer kommune sender en administrativ høringsuttalelse. Den har noen generelle betraktninger om utredningen og anbefalingene, mens det er noe mer detaljert på enkelte områder.

Det er gjort et meget grundig arbeid som i seg selv også bør bevisstgjøre og styrke kunnskapen om kulturens verdi og samfunnsmessige betydning og som faktor for demokratiet. Med fokus som mangfold og inkluderende kulturpolitikk ser vi at kultur kan redusere forskjeller og motsetninger. Samtidig står kvalitet også sterkere lokalt. Utredningen viser kulturens sektovergripende dimensjoner samtidig som den påviser at i stadig flere kommuner legges kultur under andre sektorer eller kulturkompetanse splittes.

I denne perioden har vi fått en kulturlov som sidestiller kultur som overordnet politikkområde, men den står foreløpig ikke så sterkt som intensjonen var.

Helheten i utredningen er god, det er en gjennomført og gjennomgående argumentasjon i dokumentet der forslagene i utredningens to siste deler henger logisk sammen med den historiske gjennomgangen og begrunnelseskapitlet. Den viser nødvendigheten av at det offentlige har en aktiv kulturpolitikk, og bruker ressurser på ulike tiltak på kulturfeltet

Ytringskulturbegrepet er nytt og spennende, og kan fungere i forhold til det det er ment å dekke. Kulturbegrepet defineres ellers veldig forskjellig i samfunnet.

Det vil være bra at man ønsker å styrke helhet og sammenheng mellom den nasjonale, regionale og lokale kulturpolitikken gjennom samarbeid, dialog og planlegging.

Den kulturelle grunnmuren. Lillehammer kommune (LK) mener det er riktig at det nå settes fokus på et lokalt kulturløft. Den såkalte kulturelle grunnmuren er viktig for kulturutviklingen og viktig for livskraftige lokalsamfunn. - faste, varige og gode kulturtilbud lokalt som grunnlag og forutsetning både for samfunnsutvikling generelt og for kulturliv på alle nivåer.

Her spiller kommunene en meget viktig rolle. Den nasjonale satsingen har i relativt liten grad hatt økonomisk betydning for den "lokale kulturelle infrastrukturen". I den kulturelle grunnmuren inngår områder som bibliotek, kunst- og kulturskoler, kinoer, kulturhus, fritidsklubber, samarbeid med og tilrettelegging for aktivitet i klubber og foreninger etc. Bærekraftig kunstnerpolitikk kan også ses i sammenheng med et lokalt kulturløft. Alle kunstnere

KULTUR OG FRITID

Besøksadresse: Storgata 51
POSTADRESSE: Postboks 986, 2626 Lillehammer

Telefon: 61 05 05 00   Bankgiro: 6188 05 44 100
Telefax: 61 05 05 21

og profesjonelle utøvere er "lokale" på den plassen de bor og virker – og viktige kreative ressurser i lokalsamfunnet.

Virkemidler. Store deler av kulturfeltet lider under få juridiske virkemidler. LK har forståelse for utvalgets forslag om en styrking av det juridiske, både i forhold til Kulturloven, bestemmelser i plan- og bygningsloven og forskrifter bl.a. på kulturskoleområdet. Kulturutredningen drøfter også virkemidler som øremerking for å kunne sikre lokale kulturløft. Ut fra et kulturelt perspektiv har vi forståelse for dette. Kommunen mener likevel at ytterligere tilskudd til kulturområdet bør gis som en del av rammetilskuddet til kommunen.

Noen enkeltområder

Kulturskolens plass. Kulturskolen som en viktig del av den kulturelle grunnmuren. LK gir tilslutning til utvalgets poengtering av dette. Utredningen peker på samfunnsoppdraget, og konkluderer med at kulturskolen ikke har vært i stand til å fylle dette oppdraget, og etterlyser derfor større satsing. Det har vært både nasjonale og lokale/regionale utfordringer i forhold til å oppfylle oppdraget. Kulturskolene er både skole/utdanning OG, byggende kultur- og fritidstilbud. Det kan synes som om «Kulturløftet» til nå i større grad har vært knyttet til oppgaver som har vært knyttet til Kulturdepartementet. På lokalplan er kulturskolene både knyttet til grunnskole/oppvekst og kultursektoren. Når det gjelder departementstilknytning bør man søke den kobling som vil gi best utvikling i forhold til å kunne oppfylle samfunnsoppdraget i et helhetlig perspektiv.

Fritidsklubber og kommunale fritidstilbud. mediaverksted osv. er en nødvendig del av grunnmuren. Det er kanskje viktigere enn noen gang å legge til rette for gode, åpne, inkluderende fritidstilbud for barn og unge. Retten til meningsfull fritid er jo ratifisert som norsk lov, men det er mindre tradisjon i å erkjenne dette som et offentlig ansvar. Tilrettelegging for 3.sektor – gode aktiviteter i lag og foreninger er også en del av dette. Denne satsingen kan redusere forskjeller i samfunnet.

Bibliotek. En ny biblioteklov fokuserer mer på bibliotekets utvidede samfunnsoppdrag. Bibliotekene er viktige kilder til kunnskap, åpne lavterskel møteplasser. De har mange flerkulturelle brukere og framvekst av litteraturhus vider at de også vil være sentrale arenaer for kritikk og debatt. De har mange besøkende og mange steder er det behov for økt tilgjengelighet/åpningstider.

Kulturhus/arrangement/kulturformidling hører også med til den lokale grunnmuren. Mange steder har det vært utvikling av kulturhus. LK støtter at det må arbeides for å styrke tilskuddsordningene for kulturbygg. Arenaene er viktig inspirasjon for det regionale kulturlivet, enten det er profesjonelle eller amatører/barn og unge. Men det er svært viktig å ha fokus på innhold og muligheter for å formidle gode kulturopplevelser med kvalitet; - både smale og brede. En del av dette er også arenaer til øving/produksjon, kinoer, visningslokaler for kunst etc. Det er aktiviteten gjennom året som bør danne grunnlaget for mer eventbaserte satsinger som festivaler.

Festivaler og kulturarrangement har økt i antall og statlig finansiering. Ofte utgjør festivalene en viktig inspirasjon for deltakelse og opplevelse i regionene; de representerer kreativ kapasitet o.s.v. Derfor behøver det ikke være noen motsetning mellom festivaler og mer jevnlig kulturformidling gjennom året. Men arrangementsmessige virkemidler utenom festivalstøtte er redusert de seinere år.

Film. Det har skjedd en stor utvikling innen film og visuelle medier i perioden. Filmutviklingen er i betydelig vekst i flere regioner med betydning så vel kunstnerisk som verdiskapingsmessig.

Som det framkommer av utvalgets vurdering under punkt 11.10.4: *“Storparten av realøkningen i statlige bevilgninger til filmområdet i tiden etter 2005 har gått til det nye filminstituttet.”*

Utredningen påpeker også at filmpolitikken etter 2005 i mindre grad har hatt fokus på formidling gjennom filmklubber, cinematek og festivaler. Selv om det har vært økt nasjonal satsing, så bør en større andel av satsingen skje regionalt. De regionale filmfondene bør styrkes betydelig gjennom frie midler. Disse har stagnert i perioden. Dette er nødvendig for å gi kontinuitet til utvikling av robuste miljøer.

For å sikre bærekraften i de miljøer som de regionale filmsentrene og fondene skal betjene bør ambisjonen i Kulturløftet III være at regionenes andel av Kulturdepartementets filmbevilgninger skal øke fra dagens om lag 10 prosent til 20 prosent. Videre bør formuleringen om regional film i Kulturløftet III lyde: *“Det skal skapes bærekraftige produksjonsmiljøer i regionene.”*

Nasjonale satsinger som støtte til filmfestivaler, cinematek og regionale tiltak for barn og unge må styrkes og sikres forutsigbare rammer. Flere nasjonale tiltak på filmområdet er i dag finansiert gjennom Film og Kino som igjen baserer sine hovedinntekter på stadig synkende salg av video og dvd. Det er bl.a. varslet at støtten til filmfestivalene blir halvert fra 2014 og støtten til cinematek utenfor Oslo faller bort.

Det er ennå ikke noen offentlig finansiering av etter- og videreutdanning for filmbransjen selv om et ansvar er gitt til den norske filmskolen. Dette må synliggjøres gjennom en nasjonal satsing.

Utredningen beskriver at dataspill er blitt en viktig del av barn og unges kultur- og mediehverdag, og at bruken av spill er økende. Markedet domineres derimot av importerte spill. Det blir derfor stadig viktigere at barn og unge får tilgang på spill av høy kvalitet, basert på norsk språk og kultur. Gode tilskuddsordninger er nødvendig for å støtte tiltak til spillutvikling.

For øvrig nevner ikke Kulturutredningen etablering av incentivordning for å tiltrekke internasjonale produksjoner til landet. Foruten økt statlig støtte til filmsentre og filmfond, er det incentivordningen for utenlandske filmer som vil være det mest effektive virkemiddelet for å skape bærekraftige produksjonsmiljøer i regionene. Dette er omtalt i den nylig lanserte kulturnæringsplanen *Fra gründer til kulturbedrift. effekten av en incentivordning sett i sammenheng med de øvrige virkemidlene som samlet sett står til rådighet for norsk filmnæring.*”

Avslutning

Lillehammer kommune kjenner til at andre organisasjoner der kommunale virksomheter er med, avgir egne høringsuttalelser. Vi har forståelse for synspunkter som presenteres i disse, eksempelvis Norsk Kulturforum (NOKU).

LK støtter sterkt anbefalingen om at den lokale kulturelle grunnmuren må styrkes og sikres. Det bør vurderes om også KS i denne sammenheng kan gis sterkere rolle i satsingen.

Terje Næss
Kommunalsjef for oppvekst, utdanning, kultur

Øivind Pedersen
kultursjef